

CULTURA POPORULUI

Luminează-te și
vei fi! — Voeste
și vei putea!
C. A. Bocu

Prim-redactor: CONST. CEHAN-RACOVITĂ. REDACȚIA: CALEA DOROBANȚILOR No. 10. Cluj, Duminecă, 9 Dec. 1923. ADMINISTRAȚIA: CALEA DOROBANȚILOR 10. ANUL III. NR. 17. APARE ÎN FICȘIUNEA DUMINECĂ. TELEFON No. 15-32. TELEFON No. 15-75.

UN PAS GREȘIT

Pornesc pe al cincilea an, de când am părăsit vechea și poetică capitală a Moldovei pentru a mă străduia în cetatea martiră a României din Dacia superioară. M'am strămutat stăpânit de o singură domniță și însoțit de un singur imbold: acela de a pune și eu o piatră cât de mică la temelie clădirii mărețe a unității statului român.

Pretinderea, când nevoia s'a arătat și când indeclicurile mi-au îngăduit, m'am alăturat la sămănătorii hărăzite, cari aruncau sămânța unificării suferite. Aștea am trăit clipe înălțătoare; căci bunul simț al poporului, condus de entuziasmul viu al tineretului și îndrumat de poveștile sănătoase ale bătrânilor, a cucerit, în timp de grea campană, mândrele plaiuri ale ordinii și frumozelor pajști ale liniștii.

Întârit de credința nestrămutată, că întocmai după cum valul apelor netezește colturile pietrelor din valul râului; tot astfel și curgerea vremurilor înlătură nepotrivirile neamurilor din cuprinsul statului, dacă se lucrează în comun cu sinceritate și armonie; m'am nutrit cu convingerea, că minoritățile statului român vor recunoaște curând superioritatea suferită a neamului nostru, din care le-a silit să facă parte greșelile neertate ale conducătorilor lor din trecut.

Iată însă că eșirea năvalnică și provocatoare în parlamentul țării din partea reprezentanților minorității maghiare m'a zdrcințat puternic ceea ce credință; căci nu poate fi orb mai orb, de cât acela ce nu vrea să mai vadă. Trebuie neapărat ca cineva să nu voiască să vadă, pentru că să poată pune în balanță starea minorității române de pu timpul domnăriei coronatei Sf. Ștefan, cu starea minorității ungare de sub domnia Regelui Ferdinand al României. Trebuie ca cineva să nu voiască să vadă libertatea completă și egalitatea desăvârșită din statul român pentru cetățenii de naționalitate străină, pentru că să se gândească, că poate fi făcută comparația între această stare și aceea aproape de sclăvie, în care a zăcut mai înainte românii din Ardeal. Trebuie în fine ca cineva să se prefacă orb, pentru ca să nu recunoască caracterizarea

fundamentală a firei românești, fire, care, ajunsă sub cerul libertății, nu se gândește niciodată să pună la gălul altuia, cătușele, ce au sugrumat-o.

Gestul reprezentantului maghiarilor, privit prin această priză a adevărului, a determinat în mod firesc indignarea generală a parlamentului care i-a amintit cu desuget ororile trecutului; orori, la cari se pretinde, că provocatorul luase însuși parte. Din acest punct de vedere pasul său a fost nenorocit; de oare ce el a determinat restabilirea adevăratei situații actuale, și nu prin vorbe ori prin gesturi, ci prin oglinda elocventă a cifrelor, cari a radia lumină până în întunecimea cea mai discretă. Numai tinând samă de numărul scolelor maghiare astăzi în ființa față de acele al trecutului aprogiat, numai comparând numărul scolelor minoritare întreținute de statul român cu al acelora întreținute odinioară de statul ungar, numai luând în considerare toleranța României față de toți cetățenii de naționalitate străină, cari au jurat credința noului stat, dar dintre care unii nu se sfieșc a avea o linie de conduită incompatibilă cu acest jurământ, numai astfel se va ilustra cât de inoportună a fost provocarea aceluia parlamentar reprezentant al minorității maghiare.

Faptul în sine e foarte trist: el rămâne ca o iocană vie a sentimentelor ascunse, ce se plămădesc în sulețele negre a unor cetățeni, el paralizază puternic avântul celor, cari prin pilda desăvârșită în cursul impregărilor, au încercat să inoculeze serul unirii între toți fiii patriei comune. El mai dovedește, că mulți vor mai fi anii, ce se vor scurge, până când țelina desfundată va produce grau fără de neșină.

Cu toate acestea e bine să se știe, că neamul românesc are la origine și străbuni de înaltă nobelitate, dar și străbuni de temerară tenacitate. Așteia lău învâțat că în fața pericolului său nu se plece, căci rădăreala-i proverbială îi va da puterea să aștepte ziua încoronării triumfale.

Această zi trebuie să sosiască, și ea va sosi, căci s'vorcolice nepuținței va fi nimicită de curajul virtuții, iar speranțele himerice vor fi spulberate de imagini realități.

V. DIMITRIU, Prof. Univ.

M. S. REGINA

În robul d'n. "Dasmul cu Domnița din vis", jucat în anul 1904. (Atunci A. S. R. Prințesa României)

Ioanichie Druhora

— Tribunalul de pe Valea Almașului —

După revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan, anii 1848 și 1849 sunt cei mai bogăți în momente mărețe și amintiri de înaltă revelație suferitească în raport cu Ardealul nostru românesc.

Avram Iancu, Regele Munților, chiar și sub stăpânirea ungurească și nemțească a știut să organizeze militărește Ardealul pentru momentele mărețe ale zilelor noastre de azi, pe cari nu le-au desăvârșit războiul bunul Dumnezeu și vitegia neamului nostru românesc.

Din organizația legionară a acestei provincii de pe acelea vremuri, pentru noi din ale afară furtunoase, nu-i iertat să trecem cu vederea nici pe oea a regiunii cu frumoase amintiri și mănoase plaiuri, regiunea cunoscută sub numirea de Valea Almașului, o regiune care din ordinul lui Avram Iancu și-a avut de comandant pe tribunul Ioanichie Druhora din comuna Băiea, pe atunci aparținătoare la județul Dobăea, iar mai târziu anexată de către stăpânirile ungurești la județul Cojoceni spre a fi mai ușor covârșite cu ideea de stat ungar.

Acest tribun, după ce la luptele pentru desrobirea noastră națională și-a îndeplinit misiunea sfântă pe Valea Almașului și până la rîul Someș și-a găsit moartea între comuna Raehis și Chendrea fără ca până azi istoria noastră națională să-l fi pus la locul său de cinste și onoare ce-i se cuvine.

De atunci și până azi mulți români au trecut pe drumul țării ce duce din Hida spre Tihău pe lângă rîul Almașului, dar din cauza stăpânirilor ungurești și nemțești de tristă amintire, nimeni nu a avut îndrăzneala ca să verse lacrimi la mormântul acestui erou și bun stăpîn al lui Avram Iancu afară doar de buna sa mamă lelea Ostina Dumnezeu să o ierte — eare și ea abia numai pe la miezul nopții putea străbate printre sentințele bandelor ungurești ale lui Hatfaludy Antal (Anti) din Hida, spre a se închina și a înălța rugăciuni către Dumnezeu pentru scumpul ei fiu care a fost sufletul mișcărilor și deșteptării noastre naționale de pe Valea Almașului.

Eroul după descompunerea și reformarea legiunilor noastre ardelenesti, ducându-se la târgul din Hida (Jud. Cojoceni) de sigur spre azi se vedeau pe iubiții sau legiunari, acum desarmați, bandele lui Hatfaludy Antal (Anti) ieșind din ascunzătorii lor în cari se aflau în timpul luptelor noastre naționale, înarmate până în dinți, au năvălit și au dat asalt asupra lui, iar el după o luptă crâncenă purtată pe viața și moarte eu ei a sărit în valurile rîului Almașului și așa ne spun martorii oculari că „uriasul” eu notal a trecut șapte iazuri și șapte mori, fără să fi fost vătămat de gloanțele bandelor ungurești și puțin dar mai avea ce să ajungă la rîul Someș, unde erede că poate fi salvat cu ajutorul legionarilor și amiculor săi de pe acele plaiuri.

Dar la moara din Tihău i-au slăbit puțin puterile și i-au ieșit și diavolul în cale, căci morarul era un strădrător al Românilor și un spion al Ungurilor.

Aici a fost el apoi prins și ferecat în lanțuri și escortat pe drumul țării în spre comuna Hida, capitala lui Hatfaludy Anti.

Ajuns la Movila (Dâmbu) Boanchiu situată între comunele Raehis și Chendrea — în urma maltrărilor bandei ungurești — a căzut la pământ, omorî fiind de însăși mână sacrilegia a șefului de bandă Hatfaludy Antal (Anti), pe atunci cel mai mare vrăjmaș și persecutor al elementului nostru românesc de pe Valea Almașului, ai cărui urmasi și care este de față. Un ropot de aplauze și de ovăzi, semnul unei înalte simpatii, s'a pornit în întreaga sală.

Di Pavel Al. Macedonski a cuvântul de încheiere, spunând că „Zorile” și-a îndeplinit în întregime datoria, prin comemorarea poetului. G. BOBEL.

IN MIJLOCUL NOSTRU

După o trecere de ani mulți, Agatha Bârsescu, se reîntoarce în țara ei. Dorul după limba micii sale, dorul după tot ce e românesc, acum când anii se cern, albi, în părul ei, i-a învaluit puternic simțirea și nu a mai putut sta *prindre străni*. A venit la ea acasă, cu lacrimi în gene, cu emoții covârșitoare, cu bătaie de inimă tremurândă și aducătoare de amintiri pe care le are și marinarul, care își vede după ani de pribegie, țărâmul și lumina din fereastra căsuții unde îl așteaptă cei mai scumpi.

Noi o așteptăm și a venit. Nu s'a odihnească, nici să-și reculeagă puterile; irosie ca să poată trăi mai bine, în o țară înțelețioasă față cu genială-arta dramatică, ci, purtătoare de glorie, mereu tânără, mereu idealistă, mereu răpăta de teatru, să colinde în lungul și latul unei țări mărite, ca, care — nici douăzeci de ani, nu au trecut — trebuia să joace fie în Bucovina, fie în Transilvania, în limba nemțească.

Și Ardealul nu se putea să nu o

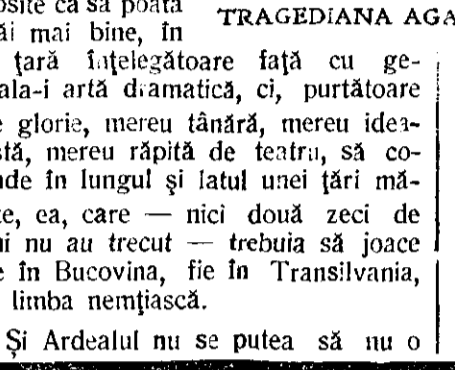
cheme la sânul lui pe Agatha. Ardealul care știe a preții ce-i lumina, tot ce-i glorie, înainte de a fi a lumii întreg, e a țării românești.

Oriera Agathe Bârsescu, în fie care oraș, pentru a ridica scena teatrului românesc, la adevărate culmi artistice, înseamnă afirmarea puterii de creație a unei națiuni din care răsar genii.

Și acest eveniment fericit nu ne poate decât umplea sufletele de bucurie, de mândrianță, de încrederea ce trebuie să o avem în neamul nostru, care contribuie cu Eminescu, cu Enescu, cu Grigorescu, cu Manolescu cel mori, cu Agatha Bârsescu, la strălucirea artei nemuritoare și a futurora pe pamânt.

Iar orașul acesta, în care se alotește o puternică cultură românească; această cetate de mâine a viitorului neamului nostru, preștește înțelețioară, adăncind toată opera creatoare a tragedienei Agatha Bârsescu, și fi ea în cale cu florile recunoștinței, flori cari nu se pot vesteji niciodată.

„CULTURA POPORULUI”

TRAGEDIANA AGATHA BÂRSESCU

Cărți, cari trebuiesc citite

Toată literatura noastră este expresia ființei populare românești, literatură, creată din domeniul vast al realității, cu ajutorul imaginației și a fantaziei scriitorilor. Opera literară românească este peceata noastră, cu care ne mândrim în fața popoarelor civilizate. Tipurile create în literatură sunt tipuri mai mult cu caracter social și politic. Nota caracteristică a literaturii românești este stilul care te farmecă d'ntrodă, impregnă cu concesiunea, limpezimea și claritatea lui, cari se găsesc în mare parte la scriitorii noștri. Cu toată frumusețea limbii și-a stilului, aproape toți literaturii noștri s'au ocupat numai cu viața socială și politică, ne-au redat tipuri de această natură, lăsând însă în adormire conștiința religioasă uitând de viața religioasă, bogată în exemple vii, de vitejii creștini.

Doar pe ici pe colo, se mai poate spicui câte un fragment, câte un crâmpeie, îmbrăcat în haina strălucitoare a religiozității. Și nu e de mirat, căci acum bate curentul așa zis „profan” care primează în fața celui religioz. Aproape nimeni nu se găsește, care să expună scene din viața creștinească, scene, care să influențeze în bine, asupra sufletelor noastre. În toată literatura noastră nu se găsește decât vreo câteva cărți pioase și acelea epuizate. Dintre scriitorii noștri, di Mihail Sadoveanu, în colaborare cu'n prieten al său, îndemna de vocea sufletului, vor publica în curând o carte, intitulată: „Spre Emans”, în care se găsește tratate scene din viața creștină. Dumnezeu să-i binecuvinteze căci volumul „Spre Emans” va fi primit cu brațele deschise de sufletele însetate, de-o literatură curată, cu caracter religioz. Iată însă câteva cărți, cari trebuiesc citite:

Urmarea lui Iisus Hristos, care e o carte binevenită în literatura noastră. Tipărită și tradusă cu cea mai mare îngrijire în „Măntuirea Neamului”; această carte este doctoria sufletescă, la care trebuie să alergăm. Ea e în 5 volume și se vinde cu 22 de lei. E un sacrificiu în vremea scumpeții de azi. Cine va citi „Urmarea lui Iisus” se va simți rădăcat de misterul creștin în lumea supranaturală, în sferile cele mai înalte ale simțului omenesc. Nu se poate, ca cineva citind-o cu piozitate, să nu fie cuprins de sentimentul și de foful credinții și să nu fie mișcat de adevărurile expuse în ea. În ea vom găsi cu toții: balsamul alinător, credința, dragostea și nădejdea. Citii-o cu toții și luați aminte, că această carte a fost tradusă în toate limbile europene; ea este cea mai sublimă carte din câte s'au scris până acum. Urie zic, că autorul ei ar fi Toma de Kempis; alții i-o atribuie lui Gherșon, un călugăr benedictin, dar, ce mai la deal la vale, autorul nu ne interesează.

„Chestiuni relative la concepția despre lume”; Opera, care se împarte în 3 capitole: „Problema Religioasă, Antropologică și Cosmologică”, de Dr. Wilhelm Roppelein, dela universitatea din Münster, tradusă în românește de nemțește, de Preotul Gh. N. Nițu. Această operă ne pune în curent cu toate științele și părerile cari s'au emis în privința înțelegerii lumii.

Această traducere împede nu trebuie să lipsească nici din biblioteca omului de știință, nici din a literaturii și sub nici un motiv, de pe masa omului religioz. N. C. MUNTARG

DIN PASUL TURNU-ROȘU.

SCRISORI DIN BĂLȚI

Însemnătatea orașului Bălți (Basarabia de Nord) din punct de vedere economic și comercial industrial și necesitatea înflăcărilor aici a unei Camere de Comerț.

Basarabia, recunoscută ca cea mai bogată regiune agricolă a țării noastre, având o industrie și un comerț mare, își datorește în cea mai mare parte renumele bogăției din nordul acestei provincii, compus din județele: Bălți, Soroca și Hotin.

Aceste trei județe exportă anual cantități foarte mari de oleaginoase și derivate, cereale și derivate, animale și produse animale, având în același timp o înflăcărată industrie a uleiurilor și morăritului. De altfel este bine cunoscut că în timpul refugului la Iași, regiunea Bălți a trimis, pentru aprovizionarea armatei populații mari cantități de cereale și alimente necesare.

În timp normal, când transportul pe căile ferate se făcea în condiții mai bune decât astăzi și relațiile de afaceri, atât cu Rusia cât și cu țările învecinate, erau în plină dezvoltare numele județului Bălți exportă anual 40.000 vagoane, cu diverse cereale și mărfuri. Dar să lăsăm cifrele să înțărăască afirmațiunile noastre.

Suprafețele județelor:
Județul Bălți 481.606 ha.
„ Soroca 396.540 ha.
„ Hotin 346.279 ha.
Total 1.224.425 ha.

Semănături în 1922
Județul Bălți 336.137 ha.
„ Soroca 228.817 ha.
„ Hotin 278.727 ha.

Principalele semănături în anul 1922.
Grâu 53.295 ha. 34.897 ha. 96.073 ha.
primăvara 12.052 ha. 4.374 ha. 15.850 ha.
Socora 22.510 ha. 4.821 ha. 17.800 ha.
Orz, orzoiea 0.848 ha. 62.000 ha. 85.439 ha.
Ovăz 2.927 ha. 35.000 ha. 65.609 ha.
Porumb 67.876 ha. 64.000 ha. 69.373 ha.
In 51 ha. —, 132 ha. —, 173 ha.
Cânoapă 3.310 ha. —, 663 ha. 1.024 ha.
Fl. soarelui 3.434 ha. 2.600 ha. 2.780 ha.

Cum vedem în anul 1922, am avut în aceste 3 județe o suprafață semănată de 843.681 ha. ceace înseamnă o producție de circa 135.000 vagoane.

Atragem atențiunea în special asupra suprafețelor semănate cu floarea soarelui care au dat pentru anul 1922 o producție de 8000 vagoane, iar în anul curent s'a semănat de trei ori cât în anul trecut.

Cauza pentru care se intensifică cultura de floarea soarelui sunt:
a) necesitatea însemnăturii un pud (16 kgr. 381 gr.) la ha. față de 10 puduri cât e necesar pentru celelalte semănături;

b) prețul de vânzare a ajuns în anul 1921—1922 și 1922—1923 la peste 105 lei pudul (6 lei kgr.)
c) nu este supusă rechiziției.

Printre altele uleiurile străine sunt scumpe, consumul uleiurilor de floarea soarelui a devenit foarte mare în întreaga țară. Cum însă rapta nu se face în toți anii în cantități de seamă, cum de pildă în anul trecut, cererea de floarea soarelui devine foarte mare și prețurile sunt în urcare. În această privință regiunea de Nord a Basarabiei este cea mai bogată regiune a țării, având numeroase fabrici de ulei. În orașul Bălți sunt peste 25 fabrici de ulei, la Mărculești 7, la Bricvea 5, la Râșcani 3, la Soroca 3, precum și în Sgura, Atachi (aici există o fabrică mare de ulei). Drochia, Lipceni, Briceni, Edeineți, Ungheeni, Cornești, Pelenei, Asnașeni, Florești, etc. câte 2—3 fabrici de ulei.

Este interesant de notat că această întreagă industrie n'a existat înainte de război, deoarece uleiul se aducea dela Odessa și Caucaz, unde existau fabrici mari.

Unele din aceste fabrici sunt încă rudimentare; cele mai bune au mazășine din Germania și Ceho-Slovacia. Acestei industrie trebuie deci să-i se dea toată atențiunea cuvenită pentru ca să prospereze.

Ne având deocamdată datele complete, ne mărginim să afirmăm că și industria morăritului aci este destul de dezvoltată. În orașul Bălți se află între altele și două mari sistematice cu o capacitate de lucru de 10 vagoane zilnic (fiecare).

În ce privește comerțul, acesta este în plină activitate, având centrul de afaceri în orașul Bălți. Din regiunea

Nord-Basarabeană se exportă: cereale oleaginoase cu derivatele lor, vite, slănină sărată, (în cantități foarte mari în special pentru muncitorii din fabricile din Transilvania), lână, brânzeturi, etc. Cele mai importante firme din țară au delegații permanenți pe timpul sezonului de cereale și oleaginoase, cari fac cumpărături de sute de vagoane.

În schimb se importă: manufactură, ferărie, coloniale și cherestea.

Având în vedere noua stare de lucruri în primul rând schimbarea de bușeurilor pentru produsele regiunii, cari înainte luau drumul spre Rusia, Polonia și Austria, în al doilea rând desființarea proprietății mari și ca urmare imposibilitatea de a mai găsi cantități mari de cereale într-o singură mână, au schimbat în total fața comerțului din Basarabia. Raporturile de comerț între elemente venite din Regat sau celelalte teritorii alipite pe de o parte și din Basarabia pe de altă parte trebuiesc controlate, ordonate și ajutate pentru a căpăta o dezvoltare cât mai mare pe un teren sozid și bine cunoscut.

O Camera de Comerț și Industrie este o primă necesitate în această bogată regiune din nordul Basarabiei.

Orașul Bălți este centrul de afaceri al regiunii de nord a Basarabiei și deci aci va trebui să fie sediul Camerei de Comerț și Industrie, mai ales că atât Hotinul cât și Soroca nu sunt legate cu C. F. R.

Orașul Bălți însă este legat cu căi ferate și anume: Bălți—Ungheni—Iași; Bălți—Ungheni—Chișinău, Bălți—Cernăuți, Bălți—Atachi, Bălți—Florești—Mateuți, și în viitor se proiectează două linii ferate Bălți—Orhei—Chișinău și Bălți—Soroca. Populația orașului este de 50.000 locuitori, iar în total județul 380.116 locuitori. Până în prezent în orașul Bălți următoarele Banca din vechiul regat au deschis sucursale: Banca Națională a României, Banca Românească, Banca Moldova, Banca Uniunea Română, Banca Basarabiei, Banca Poporului, Banca Marmaros-Blanc și Banca Comercial-Industrială.

Mai adăugăm că băncile rusești au plasat în timp normal aci 260.000.000 ruble.

În Bălți mai există o Secțiune a Camerei de Comerț din Chișinău și un Inspectorat industrial.

Camera de Comerț și Industrie odată înființată, va trebui să înceapă organizarea de oboare de cereale atât în orașul Bălți cât și în târgurile mai importante din regiunea unde se face un comerț foarte mare de cereale și anume:

Județul Bălți: Fașteți, Sculeni, Ungheni, Râșcani, Pârfa, Cornești. Județul Hotin: Noua-Suliță, Briceni, Securini, Edeineți, Lipceni.

Jud. Soroca: Bricvea, Drochia, Florești, Mărculești, Caprești, Vertegeni.

Tot la Bălți va fi nevoie să se facă o bursă de mărfuri și o Camera arbitrară. O bursă de cereale și mărfuri, ar fi o bună orientare a comerțului, atât în oraș cât și în județ unde prețurile n'au nici o bază, pe lângă câteva de un caracter mai obligatoriu contractelor de vânzare.

Totodată ar dispărea spectacolul urât al „burserilor” dela colturile străzilor și vor dispărea și adevărații speculanți.

O bursă de cereale și mărfuri va fi binevenită și pentru numeroși comercianți din vechiul regat și teritoriile alipite, cari vin pentru diverse cumpărături de cereale și mărfuri. De asemenea o Camera arbitrară răspunde unei reale necesități, pe lângă că terenul este pregătit, prin faptul că comercianții de aci, aproape niciodată nu recurg la judecata Tribunalului ci la arbitrage. Modul de funcționare al acestor „arbitrage” este următorul: Se aleg doi oameni, câte unul de fiecare parte, iar împincații dau arbitrelor poște sau scrisori că se obligă a executa hotărârile arbitrilor.

O camera arbitrară va prezenta mai multe garanții de cât aceste „arbitrage” și va da posibilitatea unei proceduri urgente pentru judecarea diferendelor comerciale, ce în mod fatal se întâmplă. De cele mai multe ori comercianții din vechiul regat și teritoriile alipite nu pot încheia afaceri tocmai pentru motivul că nu există o bursă de mărfuri și o camera arbitrară ceace e o mare pierdere pentru dezvoltarea economică a regiunii de Nord a Basarabiei. Comercianții veniți după cumpărături cer aproape întotdeauna ca comercianții locali să se supue hotărârilor camerelor arbitrare din Iași sau Cernăuți, ceea ce este o imposibilitate pentru comercianții locali.

Dar acest program vast nu poate fi adus la îndeplinire numai de o simplă secțiune locală a Camerei de Comerț și Industrie din Chișinău, compusă din 3 membri, mai ales că regiunea de Nord a Basarabiei n'are legături de afaceri importante cu Chișinău. Iată de ce înființarea unei Camere de Comerț și Industrie cu sediul la Bălți este o necesitate imperioasă pentru dezvoltarea economică a regiunii de Nord a Basarabiei. C. V. URSULEAC

Ziua de mâine Din București

Peste tot astăzi la noi se vorbește de școala de luminații poporului, care sunt înălțători. Cu toții ne dăm seama că nu este grabă mai mare printre nevoile noastre obștești decât aceea a judecării poporului prin școli. Că sunt și alte nevoi, nu n'ai neapărată, ba chiar ele pur că, dacă n'oiăm trece mai repede peste ele, împiedică mersul nostru mai departe și al țării.

Așa sunt desigur nevoile unei mai bune economii și îndreptarea stării bănești a țării. Vedea și simțim chiar din greu câte greutăți în apasă din pricina acestor n'voi lăstate pe urma războiului. Orșcum ar fi însă, nevoia de ridicare a poporului prin școli și învățătura este mai mare decât toate acestea la un loc. Iar ceace facem cu acest scop este mai însemnat și mai de preț decât ce-am face pe de altă parte.

Să ne gândim numai puțin cum stau lucrurile. Dacă ne străduim să înlăturăm piedicile la humul mers al economiei țării, aceasta ne poate aduce un mare folos numai decât. Vom simți toți o ușurare a trăirii de azi și vom cheltui mai puțin, iar economia noastră va crește bogăția țării. În toate privințele putem să trăim mai bine ca azi. Dar o ce am face, folosete ce tragem de-aci ne asigură numai ziua de azi. Știm însă că omul așa e făcut și se gândească și la ziua de mâine. Dacă toți dorim să trăim mai bine azi decât trăim, gândul nostru trebuie să meargă și mai departe...

Peintru vremurile noastre mai ales nici nu poate să fie altfel. Cine crede că-i asigurată deplin cu ziua de azi, acela se înșală. Căci totdeauna e mai bine să muncești pentru ziua de mâine și s'o pregătești cu chibzuială. Pe cea de azi tot ai apucă-o și-ți mai dai seama cum va ieși. Pentru ce vine după ea, ai mai mult de furcă și ști că din tot ce faci folosul este mai tragic. Dar tocmai ziua de mâine trebuie s'o pregătim noi prin școli și prin învățătura ce vor primi acolo toți copii poporului.

De aceia toți oamenii buni d'n satele noastre vor privi cu drag la școlile lor și vor umbra să-și dobândiască o școală acolo unde n'au. Iar învățătorii vor fi pentru ei cei mai prețiuți dintre oameni, căci ei s'nt aceia care aruncă sămânța viitorului. Căuțaiți pe învățătorii din satele noastre, dați totul pentru un învățător, ajutați-l și încurajați-l să-și îndeplinească stăruia lui, căci este cea mai mare slujbă a neamului. Iar un învățător bun într-un sat este chează și belșugului și a fericiții.

Prin aceasta vă ajutați s'ngur căci ajutați pe cei ce vor fi mânia oamenilor și asigurați astfel viitorul neamului. CONST. SUNEȘTEANU profesor

SLUJITORII ȚĂRII

Un aerofitor al comunei noastre și al avuților tuturor gospodărilor este șeful de post de jandarmi, d. Mărgărit Apostol.

MĂRGĂRII APOSTOL

Datorită muncii sale și felul cu care și îndeplinește funcțiunea, bun cu cei buni și drept, în satul nostru Braștea, din jud. Orhei (Basarabia) a mai înecat furturile cari erau odată, aici nu mai departe decât a prins o bandă de tâlhari. Noi toți satenii suntem foarte mulțumiți cu el și ne face cinste comunei.

Mărgărit Apostol este născut în Dragoslaveni din jud. R.-Sarat, în anul 1893. Profesor v. TUCICOVȘI

În satele unde se găsește jandarmii cari își îndeplinesc cu dreptate și cinste slujbura, jandarmii cari ocazional se pot bucura de înălțimi, ocazional sunt rugați să apară în fața sa pentru și înălțimii să ne trimite fotografiile jandarmilor, ca să putem da, atunci, numele și pronunțarea, anul nașterii și locul. Prin fiul acesta lumea să cunoască pe jandarmi, cari, în satele lor, sunt adeseori slujburi și fieri. Mănuși cu care și înălțimii să ne trimite fotografiile de ei răi.

VARZA ROȘIE

Cine era domnul acela care ești pe ușa din fund nevastă, când am intrat aci? întrebă un bărbat pe nevasta lui.

— Ce om, bărbate, vino-ți în fire, îi răspunde femeia.

— Bee, nevastă, eu am văzut pe cineva eșind d'aci pe ușa din dos, când am intrat, să mi spui drept cine a fost, că mi se face boala diacului.

— Taci din gură, bărbate, să nu te arză cine a să să te arde ca să arde cine. Ce om, bărbate, tu faci așa de ustie? Cine d'aci te-a mai obținut până într'atât încât să vi se zădărească? N'a avut să iasă miron de-aici, căci unde vine cineva la noi când lipsești tu de acasă?

Bărbatul, nemulțumit de răspunsurile femeii sale eșe pe din dos să văză un vă putea da oare de urma celui care a fost în casa lui?

Căutând în dreapta și în stânga, se pomeni, fără să știe cum, în curtea unei prăpăcițe ce se-zea alături și cu o nevastă sa trăia în bună vecinătate.

— Bună ziua, domne Dragomiro. — Mulțumim dumneavoastră, jupân Duncio; dară ce sunteți așa supărat?

— Pentru ce îmi ziseși mulțumim dumneavoastră, lele Dragomiro, de oare ce sunt supărat?

— Cum Dumnezău? Așa să fie omul? Ai! vezi, acum nu mi mai mur de ce-le-mi spunea bărbatului meu, că d'acum venit din puța. Eu am oșezat cu vrea și mă la încoala, când mi-a spus că era singur. Și să vezi dumnezău, acum înțeleg eu și șteneați precum. Uite, jupân Duncio, am mâncat eu și din varza cea roșie, din care ai cumpărat și dumnezău azi dimineață pentru salași, și nu știu ce mamba a avut, că uite cum am înghițit-o, am simțit că mi se împănimează ochii și mi-a turburat văzul. Lui pare un ul tot dos. Mă uit la dumnezău și mi se pare că mi-a să un ul la spatele dumnezău.

— Ce spui, lele Dragomiro? apoi asta e un fel de obrocăla.

— Cum așa, jupân Duncio; părădănia aia de varză trebuie să fie precum.

— Ei vezi? eram să fac un păcat. Când am venit azi acasă după prânz, m-am de vrum, ce e drept, decăt altădată, și mie mi s'a părut a fi încă cineva pe lângă nevastă mea și că a eșit pe ușa de din dos.

— Vai de mine! Bine că te adu-se Dumnezău pe-aci, să afli dela mine istoria verzei.

— Și să ști că de se va întâmpla ceva în casa dumnezău, cu-nu va da vre-o bănuțică că jupânăse șovaște ori calca credința, eu voi fi cea dintâi care ți o spun; și căci mult bine văd eu din așa căsă. Dumnezău ești bun; jupânăse dumnezău milostivă; și ar fi de dumnezău să vi-se spargă casa din pricina mea, dacă nu ți-o spun ce voi vedea.

Jupân Duncio se liniști și se întoarse acasă cu cugeții împărat P. IPIREȘCU

— Vai de mine! Bine că te adu-se Dumnezău pe-aci, să afli dela mine istoria verzei.

— Și să ști că de se va întâmpla ceva în casa dumnezău, cu-nu va da vre-o bănuțică că jupânăse șovaște ori calca credința, eu voi fi cea dintâi care ți o spun; și căci mult bine văd eu din așa căsă. Dumnezău ești bun; jupânăse dumnezău milostivă; și ar fi de dumnezău să vi-se spargă casa din pricina mea, dacă nu ți-o spun ce voi vedea.

Jupân Duncio se liniști și se întoarse acasă cu cugeții împărat P. IPIREȘCU

— Vai de mine! Bine că te adu-se Dumnezău pe-aci, să afli dela mine istoria verzei.

— Și să ști că de se va întâmpla ceva în casa dumnezău, cu-nu va da vre-o bănuțică că jupânăse șovaște ori calca credința, eu voi fi cea dintâi care ți o spun; și căci mult bine văd eu din așa căsă. Dumnezău ești bun; jupânăse dumnezău milostivă; și ar fi de dumnezău să vi-se spargă casa din pricina mea, dacă nu ți-o spun ce voi vedea.

Jupân Duncio se liniști și se întoarse acasă cu cugeții împărat P. IPIREȘCU

— Vai de mine! Bine că te adu-se Dumnezău pe-aci, să afli dela mine istoria verzei.

— Și să ști că de se va întâmpla ceva în casa dumnezău, cu-nu va da vre-o bănuțică că jupânăse șovaște ori calca credința, eu voi fi cea dintâi care ți o spun; și căci mult bine văd eu din așa căsă. Dumnezău ești bun; jupânăse dumnezău milostivă; și ar fi de dumnezău să vi-se spargă casa din pricina mea, dacă nu ți-o spun ce voi vedea.

Despre alcătuirea trupului omenesc și despre betesuguri

După ce a-ți văzut alcătuirea scheletului omenesc) cred că-i bine, și așa am să fac pătă la sfârșit, să vă vorbească despre câte-va boli, (betesuguri) — de-ale oșelor.

A) Rabismul e o boală a oșelor de care suferă mai ales copii înt și 6 luni și 3 ani și care e însemnată prin lipsa de țarie a scheletului și prin strâmbarea oșelor.

Ați văzut mulți din d-voastră, copii cu capul mare, fața mică, ceafa turcită, coșul pieptului turcit, picioarele încovoiate ca seceră, dinți stricați, uni sunt cocoșari. Aceștia sunt copii rahitici, copiii născuți din părinți slăbănogi, silifitici, oficioși, rău hrăniți, trăși în mizerie.

Copiii aceștia, dacă nu sunt căutați de doctoři și numai ei știu ce să facă, mor oficioși.

Rămâne să știți cu toții. 1. Ca o căsătorie între slăbănogi și sufe-nzi să fie împiedicată.

2. Să se aibă mare grijă de femeia însărcinată — mai ales dacă e lucrătoare de fabrică, de pământ sau atelier, — în cecece pivește hrana și și aerul curat. O femeie rahitică are nașteri anevoioase.

3. Afară de cazurile când oprește medicul, mama e lăsată dela Dumnezău să-și hrănească copilul.

4. Cum se strică stomacul copilului, d-ceți-vă la doctor. Nu umblați cu babele, că va omoară copilul!

5. Hrană fi bine copilul — așa cum v'am mai sfătuit. Nu-i lătrați în inte de v.eme.

6. Duceți copilul la soare și la aer curat!

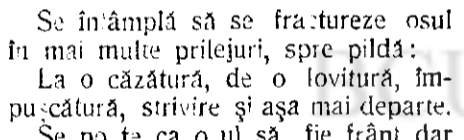
B) Sifilisul (sfrânția) roadele oșele, și deosebi ale capului, împundu-le.

Căutați de vă feriți de această urită boală.

C) Ofiura (tuberculoza) așiderea și ea, dar toate oșele. Cei mai mulți șchioși din naștere și cocoșiți au ofiura la oase.

Să nu treceți cu vederea că-i un rău obicei al mamelor și doctorei de înfașă strâns pe prunc. Credința că dacă se lasă neînfașat se strâmbă picioarele, e foarte greșită.

D) Despre fracturi. Prin fractura oșelor înțelegem ruperea, despicarea, sfărâmarea, răzuirea sau frântura oșelor. (Fig. 1)

Se întâmplă să se fractureze osul în mai multe prilejuri, spre pilda:

La o căzătură, de o lovitură, împucătură, strivire și așa mai departe.

Se po te ca o ul să fie frânt dar fără a fi și rană.

Dacă e și rană, atunci lucrul e mai grav că se poate infecta, adică să pătrundă în rană și la o micrubiș ga grenei sau uroliului.

Os-1 se frânge mai ușor și se vindecă mai greu la rahitici, silifitici și oficioși.

Un lucru trebuie să știți: De felul cum e îngrijit la început

vindecă depinde vindecarea și chiar viața lui.

Înălțimii de a vă învâ a care-i ajutorul ce-i puteți d', în atari întâmplări (accidente); și să vă spui cum se cunoaște că-i un os rupt, vorbim de oasele membror care de celelalte e greu pentru d-voastră de cunoscut.

O ul poate fi rupt în toată lungimea lui sau numai la capete.

Dacă în urma accidentului, rântul nu mai poate mișca unul din memb e și e strâmbat în direcția lui, că scârție când mișcăm locul lovit, iar bolnavul țipa de durere când îl atngem la acel loc și osul se mișcă, putem fi sigur că e vorba de o fractură.

DR. OD. APOSTOL

Publicație de licitație.

Pentru lichidarea unei afaceri comerciale încheiată între Marmarosch-Blank și Comp. Societate Anonimă sucursala Cluj, repr. prin avocatul dr. Ionel Pop, dl Rudolf Fischer și dl Autul Erno domiciliați în Cluj, în baza convenției din 19 Octombrie 1920, pentru licitația publică pe lângă intervenția mea, a unui rest de marfă provenită din această afacere și rămasă nevândută circa 129.886 fuss (cuadrat sehu) diferite tonașerie — d-fig termen pentru ziua de 10 Decembrie 1923, ora 3 p. m.

19 Decembrie 1923, ora 3 p. m. la antrepozitele generale a Societății Anonime Marmarosch-Blank și Com. Cluj, Strada Enescu Nr. 15.

Amatoriilor de cumpărare le stă la dispoziție condițiunile de licitație în biroul subsemnatului, str. R. gina Maria 18, precum și la secția juridică a societății anonime Marmarosch-Blank Cluj, Piața Unirii în orele de birou.

Cluj, la 15 Noembrie 1923. Dr. Ioan Pordea, notar p.ublic.

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

Fapte bune

În vremea luptelor grele ce se dădeau de către armatele româno-ruse împotriva armatelor austro-ungare-germane, în anii 1916-1918, pentru a curăți muntele Mesteceaniș, populația din comuna din preajura Dornei, a îndurat prigoniri din partea dușmanilor.

ION AL LUI GAVRILĂ LĂCĂȚUȘ

Comuna întregi au fost despopulate și prefaute în cenușă, mii de țărani și intelectuali români zăceau prin lagărele din Ungarișch-Hrașch și Ober-Hlabrunn, pe când comuna Dorna-Candrenilor, datorită neobșoșilor și bunilor români și anume: a răposatului preot Victor Turcau, a locișoșului de primar Ion al lui Gavrilă Lăcățuș și a fostului comandant al postului de jandarmi D. Timu, nu numai că a rămas neevacuată de către corpul 11 ce caută în această comună, ci a devenit un adevărat loc de refugiu pentru toți nenorociții refugiați din întreaga Bucovina.

Mai mult încă: peste cineșorii de familie din Ardeal, care seapănd din ghiarele ungarilor numai cu sufletul, au fost adăpostite de către vechinul gospodăr Ion Lăcățuș, la mai mult gospodari cu dare de mână din comuna Dorna-Candreni, înălțându-și astfel faptele de bun român până la jertă.

I. V.

SATENI, dintre domniile voastre sunt cel mai mult cari știți să puneți pe hârtie gândurile voștri, așa cum trebuie; de aceea vă rugăm, cari vă bizuiți a spune lucruri bune, — ca să învâțăm și noi cărturarii din domniile voastre — să ne scrieți pentru a se țipari în fauca această, care este a voastră. Vrem să auzim stăruirile voștre, vrem să ne cunoaștem de aproape, vrem să vă spăim și voi pasurire voștre, cum mai este prin sate și cum ați dori să fie. Și vorbim un sătean din Basarabia, și altul din Ardeal, și altul din Dobrogea, ne vom cunoaște mai bine și ne vom țipi mai mult.

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

DR. OD. APOSTOL

Serie logofete, serie...

Era un boer posnaș, căruia nu prea putea să-i intre în voce fitecine. Odată, având trebuință boerul de un logofăt, dete sfoară printre logofeți despre una ca acesă.

De odată droaia de logofeți începu a merge la boerul, și cu metanie plecată, cereau să fie primiți în slujbă. Boerul, care știa ca numai să arunce cu cântăla și va veni o spuza de logofeți, ea parul din cap, se ținea cam greu.

Și cum era și de posnaș, pe fiecare din logofeți cum venea, așa îl trimitea să se plimbe.

Un poteaș de logofăt, însă, îi veni de hac. Cum să înfașă la boerul, nu știu ce făcu, și cu mănăie drese că boerului îi cam plăcu boiul, înfașărea și vorbele lui, căci ce e drept, erau hazli și țanțoșe. După ce îi arătă hârtie și condei, îi zise și lui.

— Serie logofete!

— Scriu, boerule, răspunde el. Și după ce scrisse aceste vorbe, stătu. Boerul văzând că aștrăptă și nu mai serie, îi zise iarăși:

— Serie, logofete, serie.

— Scriu; boerule, scriu.

Astfel merse treaba, până de vre-o cincișprezece două-șei de ori. În cele din urmă, luă boerul să vază ce scrisese.

Tu ești de mine, pore de căine, îi zise boerul și de astăzi chiar să ști că ești în slujba mea.

— Mă cam băta pe mine gândul despre una ca asta, boerule, răspunde el zămbind.

Apoi, hându-și inima în dinți, intră și el pe boer, zicând:

— Te rog boer-ule, ia spune-mi de ce nu ți-a plăcut scrisul dela nici unul din ăș logofeți sau înfașat la d-t.

— Să văzi tu, mă; scrisul la mai mult mi-a plăcut, dar ce-a ce scrisese nu mi-a plăcut. Unii imi scriau Tatăl nostru, sau Crezul, pure că eu așa îl fost popă.

Alții imi scriau la jălbi cu genuchiș plectați și cu lacrimi ferbinți, deat p'aci era să mă oprească. Iară alții măzgăleau hârtia cu niște zăpise și cu niște fleacuri de peră le vândușem vreedată brânză, și d'ăia le-am dat tuturor răvas de drum.

Tu însă n'ai scris așa de frumos cum unii din logofeți scrisese, dar n'ai eșit din cuvântul meu. Și să ști, tot așa să umbii cât vei fi la mine, c'apoi te așteaptă falanga.

Din Povestile unui Unchiș Sfătos

GHICITORI

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

Unchiș Sfătos

RENAISSANCE SUCURSALA CLUJ. Cel mai bine asortat în mărfuri de Manufactură. Ștose englezești, Mătăsuri, Pânzeturii, Barcheturii, Plușch, Căptușeli de Mantouri, Mătasă de ploppme, Giorăpărie. BOGAT ASORTIMENT! de covoare și Linoleum care se vinde mai eștin ca or-unde. Cu ocazia Sft. sărbători mare reducere de prețuri.

Instalații electrice și de apaduct precum și repararea acestora le efectuează eștin și conștiincios PALLOS & MARKO INGINERI TEHNICI DIPLOMAȚI. CLUJ CALEA VICTORIEI NO. 17 CLUJ TELEFON 650. Preliminare de spese în mod gratuit!

Franzbrantwein Este cel mai bun preparat pentru „Transsylvania“

Intelectuali, muncitori, săteni! citiți cu toții „Cultura Poporului“

BERGNER și CIZIMENT Cluj, Str. Bucovina 25 Telefon Nr. 516.

U-N-I-R-E-A SOCIETATE ANONIMĂ PENTRU INDUSTRIA DE BONBOANE, BISCUȚI, ETC. ȘI CARTONAJE. FABRICA DE CIOCOLATA CLUJ, Str. A. PANU Nr. 6.

Sfaturi și îndemnuri
Către sâtenii noștri plugari

Anul care se scurge, n'a fost un an agricol bun pentru țara noastră... Fără îndoială, că față de urgența vremii rele din cale afară, paterile noastre sunt mărginite.

și altele, pentru că odată aruncată sămânța în pământ să fim plini de nădejde, că rodul ne va fi spornic. După felul de a fi, al pământurilor de cultură, depinde și felul pregătirii ce vom face pământului.

1 Decembrie 1923. Această zi care aminteste Unirea Ardealului cu țara noastră, la 1 Decembrie 1918 s'a sărbătorit cu deosebită însuflețire în toată țara românească.

PENTRU NUMĂRUL DE SĂRBĂTORI. De oarece „Cultura Poporului” va apare de sf. Sărbători ale Crăciunului și Anul Nou în 12 pagini, un număr de sărbătoare — rugăm pe toți colaboratorii noștri, să ne trimită din vreme articole.

Sfaturi de biserici. Duminică în 2 Decembrie s'au sfințit bisericele nouă din comuna Bivol, jud. Dorohoi și Bargavani din jud. Botosani.

În America „CULTURA POPORULUI” se vinde cu 5 cents exemp. Guzganii în presa românească din Cluj. În un anumit ziar, le-gegi scriului, nu-i eveniment cultural, nu-i manifestare artistică, să nu arunce picături de venin.

Știri de pretutindeni

RADOS & Co. mare magazin de vopsele CLUJ Str. Reg. Ferd. 21 Telefon 692 Cel mai bine asortat și mai ieftin ca oriunde

Mare târg de Crăciun!

La magazinul Eugen Szabó

CLUJ, C. Regele Ferdinand No. 5

Flanel tenis 29 lei Flanel vărgat pt. haine 33 Barchet 39 Creton prima calitate 39 Barson (Catifea) . . 106 Stofă pt. haine dublă 78 Stofă 140 cm. lată . 135 Stofă pentru haine bărbătești 140 cm. lată 196 Stofă velour pt. palton 250 Zefri francez pentru cămeși bărbătești 45 Shiffon pentru albături 31 Liberty dublu mătasă 138 Plus negru pentru paltoane dela 450-1100 Plus pentru paltoane gri, brun și negru 530 Fonlard pentru haine de mătase . . . 350

Mare târg de cupoane!

Prețuri reduse!

Librăria Bibliotecii din COMUNA LĂPUȘATA (județul Vâlcea) are spre vânzare o mare cantitate de hârtie pentru învelit, precum și multe colecții de reviste și ziare.

Comercianți, Cooperative, preoți și învățători faceți atenți pe popor să nu aștepte până se îmbolnăvesc vitele, căci atunci NU MAI EXISTĂ boala de porci, epidemie și desinterie la vite corneate, apăsătoare de spină, boala de cură și epidemie. Dacă fiecare gospodar nu așteaptă până când îl se îmbolnăvesc vitele, ci își va îngriji animalele cu „DESINFECTORUL”

Redacționale. Rugăm ca din fiecare comunitate unde s'a ridicat monument în amintirea eroilor căzuți pentru întregirea neamului românesc, să ni se trimită câte o fotografie a monumentului, împreună cu câteva date, pentru a fi publicate în foae.

Redacționale. Rugăm ca din fiecare comunitate unde s'a ridicat monument în amintirea eroilor căzuți pentru întregirea neamului românesc, să ni se trimită câte o fotografie a monumentului, împreună cu câteva date, pentru a fi publicate în foae.

Redacționale. Rugăm ca din fiecare comunitate unde s'a ridicat monument în amintirea eroilor căzuți pentru întregirea neamului românesc, să ni se trimită câte o fotografie a monumentului, împreună cu câteva date, pentru a fi publicate în foae.

O RECLAMA folositoare se face in „CULTURA POPORULUI” care se tipărește în 56 mii de exemplare. . . .

LEPAGE + ALMANAH PORTATIV + 1924
VA APARE IN LUNA DECEMBRIE
In urma cuprinsului bogat de ex.: alfabetica a medicamentelor oficinale, dosologia lor, receptura romaneasca, primele ajutoare, simptomele si tratamentele intoxicatiilor, noptiuni de di- dietica etc., organizatia sanitatii a Romaniei, formele comunitarii cu foratice oficinare, insid- tati sanitate din tara si staturile climatice si balneare, adresele catre autoritati, certificatele, formularele, rapoartele, etc., etc.
e indispensabil pentru medici, farmacistii etc., etc.
Almanahul va fi frumos executat pe hârtie buna, legat in jum. pânza si cuprinzând circa 3-400 pagini. — Pentru abonamente imediatie pretul de favor e lei 200, cu port. — Pentru fabricii si magazine de medicamente chimice, statiuni balneare, sanatorii etc. e cel mai bun organ de publicitate.
Librăria LEPAGE Cluj, Editorul Almanahului Medical 1924.

SOLOMON ZAUDERER
MAGAZIN DE POSTAVURI
CLUJ
Strada Regina Maria No. 40
TELEFON 11-46. TELEFON 11-46.

IMPORT SI EXPORT IMPORT SI EXPORT
INTERNATIONAL DE GHETE
CLUJ
STRADA REGINA MARIA, 7

”ASTRA”
FABRICA ROMANEASCA DE RUM, COGNIA, LICHERURI, MAGAZIN DE COLONIALE SI DELICATESE
Telefon 1300. Cluj, Calea Victoriei 41. Telefon 1300.
Specialitățile Amar de plante, Creme d’Chitra fabricii de licheruri: old Rum, Cogniac etc., etc.
Pivnițele de vin sunt provăzute cu tot felul de specialități de VINURI EXCELENTE SI GARANTATE NATURALE, precum si licherurile sunt toate din PLANTE NATURALE

RENUMITA FABRICA DE MOTOARE
CROSSLEY BROTHERS LTD
MOTOARE
PENTRU BENZINA, PT. GAZ NATURAL, PENTRU GAZ SARAC ETC.
MOTOARE DIESEL ORIZONTALE SI FARA COMPRESOR, CA PERFECTIUNE SI CALITATE FARA CONCURRENTA
PRETURI AVANTAJOASE SI LIVRARE PROMTA.
A SE ADRESA: BIROURILE FABRICII V. P. POPA, LUGOJ SAU INTREPRINDERILE INDUSTRIALE V. P. POPA, CLUJ, STRADA GENERAL GHERESCU NR 2

DEPOZIT DE FABRICA ASTAZI STIE DEJA PRETURI DE FABRICA
CLUJUL INTREG
UNDE POATE PROCURA CU PRETURILE CELE MAI EFTINE
TREBUNTELE SALE IN HAINE PENTRU ORI CE SEZON
RAGLANE SI ROCURI DE IARNA. LA SUCCESORII
CAROL SCHERER SI FIU
GROMEN SI HERBERT
DEPOZITUL FABRICII DE POSTAV DIN SIBIU. — CLUJ
CALEA REGELE FERDINAND NO. 13

WILHELM HIENZ
CLUJ
AGENTURA, COMERCIALA

CASA FRATI DEUTSCH
TRANSPORTURI INTERNATIONALE
CLUJ
PIATA UNIRII 26.
FILIALE: BUCURESTI, BUDAPESTA, WIENA, BRASOV, ARAD, ORADEA-MARE, TARGU-MURES, PASSAU, BERLIN + + +

BANCA ARDELEANĂ SI CASA DE ECONOMII S.A.
FONDATA IN ANUL 1894.
CLUJ, PIATA UNIRII 32.
SUCURSALE IN T.-MURAS, UIOARA, REGHINUL-SASESC SI TURDA. INSTITUTII AFILIATE: „BANCA DE CREDIT S.A.” DEJ; „BANCA SI CASA DE ECONOMII SOCIETATE PE ACTII” IN GHEORGHENI
Capital social 40 milioane lei deplin varsat. Rezerve 8 milioane lei

Specialitățile fabricii de bere CZELL din Cluj
”Hercules”
Bere nutritoare, specialitatea brună din malt dublu — și
”Monostor”
Bere deschisă — mult apreciată.
din cauza calităților lor neintrecute s’au dovedit ca marca cea mai superioară. Se capătă pretutindeni.

RECLAMELE din „Cultura Poporului” au mare succes!
”Mode de Paris”
Cluj Piața Unirii 12 Cluj
Cel mai modern și elegant magazin de blănuri
Bogat asortiment cu cele mai fine și elegante blănuri foarte frumoase care vă place onoratei și distinsei noastre clientelă
Atelier special pentru confecțiuni de blănuri cu prețuri avantajoase
Notăți vă rog bine adresa! Să nu uitați!
„MODE DE PARIS”, Piața Unirii 12

Este stiut de toti că LIQUERURILE SZILÁGYI sunt cele mai bune!
Fabricile Eleonora Szilágyi
Societate pe actii
Furnisare ale Curții Regale Române.
Cluj, Calea Regele Ferdinand 107
TELEFON 239

TRAIAN G. STOENESCU
București, Calea Șerban-Vodă 43.
BAIA DIANA
Camera cu abur și vapor, precum și tratament hidroterapeutic, băi științifice cu sulfuri, cu sare sau cu extracte de branzi
CONTROL MEDICAL
Lloyd 1635

FERARIA
Societate anonimă
Cluj, Calea Victoriei No. 29.
Sărma laminată, sărma, cuie, fier de beton, etc.
Lloyd Express 1570.

KALMÁR
SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACTII
CLUJ, Str. Regina Maria 42.
Mare magazin cu Coloniale și Văpseluri En-gros-En-Detail.
Tot felul de Analină pentru văpsit. Lână și Bumbac.
Cel mai bine asortat și mai Eftin magazin in această branșă.
Regele PĂLĂRIILOR
CLUJ, PIATA UNIRII
Cele mai bune mașini de scris să capătă la MIHAI KÖRMENDY
specialist în reparații
CLUJ, Strada Regina Maria 25. Telefon 9-81

CETIȚI SI ABONAȚI
CULTURA POPORULUI
Sticle și oglinzi pentru mobilă, șlefuite în stil baroc, în formă de stea și flori, precum și după desenuri se pregătesc artistic la fabrica și șlefuită-ria de sticle și oglinzi
HUNVALD
CLUJ, Str. Vlahuța 3. Telef. 147.
RESMĂLTUL OGLINZI STRICATE

DACIA-ROMANIA
Societate generală de asigurare
Sediul central: București, strada Wilson 3.
Capital de acțiuni, deplin vărsat . . . Lei 24.000.000
Rezerve și diverse garanții, peste . . . Lei 100.000.000
Daune plătite în 1921 . . . Lei 57.571.559
Daune plătite dela întemeierea Societății Lei 368.886.642
Oficiul regional pentru Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș se află în CLUJ, Calea Victoriei No. 27, Telefon 527, în palatul propriu.
Reprezentanța Generală pentru BANAT se află în TIMIȘOARA, Splaiul stâng al Begheului I, casa proprie.
Agenții generale: ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 1. BRASOV, SIBIU, ORADEA-MARE, TARGUL-MURAS și SATMAR la Banca Romaneasca. Agenții principale și speciale: Aiud, Alba-Iulia, Bistrita, Blaj, Caransebes, Dicioșmărtin, Deva, Hunedoara, Lugoj, Orșova Uravița, Sebesul-Șășc, Sighetul-Marmatiei, etc etc

BENZINĂ
USOARA
7.50
LEI
La „AUTO-MECANICA”
CALEA DOROBANȚILOR Nr. 18
CLUJ.

CURELE DE TRANSMISIUNE
de următoarele specialități: Curele de piele pentru dinamuri, Compreseare și tot felul de piei pentru întrebuințare tehnică — liferează
FRATI RENNER & COMP.
SOCIETATE ANONIMĂ
C L U J

Ferestrele cu motoare și motoare din Deutz
Curele din piele bună
Wolfner
Articole de cauciucuri și tehnice se află permanent în depozit
HANN & Co. S. A. Comercială de mașini și tehnică
Cluj, Strada Regina Maria No. 11.

MAGAZIN DE MODE
„B-A-R-Z-A”
A. GUTTFRIED
CLUJ, Calea Reg. Ferdinand 41
LOUIS BÉRI
BLANAR
Cluj, Str. Memorandului Nr. 8.

Fabrica de bere din Turda S. A.
KORONA FABRICA: TURDA. GLORIA
CEA MAI GUSTUOASĂ BERE DESCHISĂ DE CALITATE RECUNOSCUTA CA BUNA BERE DIN MALT DUBLU
TELEFON No. 394 DEPOZIT PRINCIPAL: CLUJ, CALEA DOROBANȚILOR 11 TELEFON No. 394